

Den Haag, 29 juni 2021

Kenmerk B-21-070

Onderwerp **VNCI reactie op internetconsultatie van het voorstel Circulaire windturbines bij risicovolle bedrijven**

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op het voorstel Circulaire windturbines bij risicovolle bedrijven.

Het voorstel is bedoeld om vooruitlopend op de Omgevingswet een afwegingskader te geven voor het vergunnen van nieuwe windturbines of het vervangen van bestaande. Wij vinden het een goed idee om nu al aandacht te vragen voor een evenwichtige afweging van alle belangen en daarbij rekening te houden met het nieuwe omgevingsveiligheidsbeleid dat met de Omgevingswet wordt geïntroduceerd.

Het omgevingsveiligheidsbeleid organiseert een veiligheidsmarge voor (het toelaten van) activiteiten rond BRZO inrichtingen en buisleidingen. Dat verandert ingrijpend onder de Omgevingswet, vooral de afweging voor het toelaten van activiteiten in de nabijheid van BRZO inrichtingen. In plaats van het huidige groepsrisico met risicocontouren gaat de nieuwe benadering uit van effectgebieden. Er kunnen drie soorten effectgebieden zijn: voor brand, explosie en een toxische wolk.

Nu men op zoek is naar locaties voor windturbines komt meer dan tot nu toe in beeld, dat activiteiten die zelf ook risico's voor de omgeving kunnen veroorzaken, in de buurt van BRZO inrichtingen zouden kunnen komen. Daar maken wij ons zorgen over.

Vergunningplicht noodzakelijk

Het Bal stelt in artikel 3.13 pas vanaf 3 windturbines met een rotordiameter groter dan 2 meter een vergunningplicht. Dat betekent dat voor minder dan 3 er geen vergunning (meer) nodig is en daarmee zonder voorafgaande toets een windmolen rond een BRZO inrichting geplaatst kan worden. Er is niet onderbouwd waarom het risico van 1 of 2 turbines die zonder vergunning geplaatst kunnen worden lager zou zijn ten opzichte van 3 turbines. De concept circulaire noemt wel een aanpassing van het Bkl maar niet van het Bal waarin de vergunningplicht wordt geregeld. Een vergunningplicht voor een windturbine in de nabijheid van een BRZO inrichting of buisleiding met gevaarlijke stoffen vinden wij noodzakelijk. Niet alleen de afweging door het bevoegd gezag via de voorgenomen instructie in het Bkl is van belang. Ook een BRZO inrichting of buisleidingbeheerder moet de zekerheid krijgen dat het via de vergunningaanvraag kennis kan nemen van en inspraak leveren op een dergelijke voorgenomen activiteit in de buurt.

Geen windturbines binnen de effectafstand

Zelfs de modernste windturbine heeft relatief hoge initiële faalfrequenties vergeleken met systeemfalen bij een industriële activiteit met gevaarlijke stoffen (zowel BRZO bedrijven als buisleiding). Daarnaast kan het risico van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, spoor en binnenwater afhankelijk van de intensiteit daarvan, door plaatsing van windturbines significant toenemen.

Daarom pleiten wij voor een verbod op windturbines binnen de effectafstand (afstand tot waarop de turbine nog schadelijke effecten geven kan) van met name opslagen/productielocaties en buisleidingen van stoffen met een **groot escalatie potentieel**. De relevantie hiervan kan in zijn algemeenheid worden aangetoond als de PR contouren en het GR van de betreffende industriële activiteit significant toenemen. Dit staat overigens geheel los van de toetsing aan het PR van de windturbine zelf: daar gaat het immers om de kans op letsel van mensen in de buurt van de turbine door falen van de turbine. Voor de BRZO inrichting gaat het om het **domino effect dat** een relatief qua effecten lokaal ongeval van een falende turbine leidt tot een spill van gevaarlijke stoffen in een veel groter gebied, met effecten die direct of later (op termijn toename bewonersdichtheid etc.) tot een ongewenst externe veiligheidsprobleem leiden.

Werknemers veiligheid

Daarnaast zijn windturbines binnen de effectafstand niet gewenst in verband met de veiligheid van de van werknemers van de BRZO inrichting. Deze populatie is niet meegenomen in het PR/GR. Bij de BRZO inrichting zijn vaak meer mensen aanwezig dan er inwoners zijn in het gebied, zeker bij fabrieken in agrarisch gebied met verspreid liggende boerderijen. Het risico voor deze werknemers zou voor industriële complexen veel belangrijker kunnen zijn qua effect dan het PR/GR.

Conclusie

Wij vinden een vergunningplicht voor elke windturbine in de nabijheid van een BRZO inrichting of een buisleiding met gevaarlijke stoffen noodzakelijk en pleiten tevens voor een verbod op windturbines binnen de effectafstand.

Macco Korteweg Maris
Senior Beleidsmedewerker (Transport) Veiligheid
kortewegmaris@vnci.nl
T: 06 - 516 299 98